

Perelepitaja isikuomaduste sobivustest ja hindamiskriteeriumid

Perelepitaja töö nõuab mitmetahulisi teadmisi ja oskusi, mis on otseselt seotud nii õiguslaste dokumentide koostamisega kui ka tundlike inimsuhete juhtimisega. Oskuste testi kasutamine konkursiprotsessis aitab tagada kandidaatide ühetaolise hindamise ning ühtlase kvaliteedistandardi täitmise.

Esiteks on oluline, et perelepitaja suudaks koostada juriidiliselt korrektseid ja sisuliselt tasakaalustatud kokkuleppeid, mis vastavad täitedokumendi nõuetele. See nõuab täpset arusaama õiguslastest raamistikest ja võimet neid praktilistes olukordades rakendada.

Teiseks eeldab perelepituse protsess oskuslikku suhtlemist, neutraalsust ja empaatilisust, et toetada vanemaid konstruktiivse ja lapse huvidest lähtuva kokkuleppeni jõudmisel. Sobivustest võimaldab hinnata kandidaadi võimet suunata protsessi tõhusalt ja eetiliselt, arvestades mõlema vanema seisukohti ning lapse parimaid huve.

Perelepitajatele suunatud sobivustesti eesmärk:

- tagada konkursil osalejate objektiivne ja võrreldav hindamine;
- kontrollida, kas kandidaadil on vajalikud praktilised oskused, mitte ainult teoreetilised teadmised;
- tõsta perelepituse teenuse üldist kvaliteeti ning usaldusväärsust;
- tagada, et valitud perelepitajad suudavad koostada täitedokumendiks sobivaid kokkuleppeid ning juhtida protsessi professionaalselt ja tõhusalt.

Selline lähenemine toetab lapse ja vanemate huve, suurendab õiguskindlust, tagab teenuse ühtlast kvaliteeti ning tõstab teenuse usaldusväärsust.

Perelepitajate kirjalik sobivustest:

1. E-kiri lapsevanematele (perelepitusprotsessi alguses, teenuse tutvustamiseks ja kontaktiks).
2. Juhtumianalüüs ja sellest tulenev vanemluskokkuleppe koostamine, täitedokument.

Fookus:

Lapse parimad huvid ja heaolu lähtuvalt tema vanusest ja arengust.

Hindamisvorm:

Kasutame 5-pallilist skaalat (1 = mitte piisav, 5 = suurepärane) iga kriteeriumi juures.

Hindamisskaala selgitus perelepitaja oskuste hindamisel:

(Hinnatakse 5-pallisel skaalal, kus 1 = mitte piisav ja 5 = suurepärase)

5 – Suurepärase:

Oskus on väljendunud silmapaistval tasemel. Tegevus oli professionaalne, täpne, eesmärgipärane ja vastas kõigile perelepitusteenusele esitatavatele standarditele. Puudusi ei esine.

4 – Hea:

Oskus on valdavalt hästi omandatud ja rakendatud. Esineb vaid üksikuid väheolulisi tähelepanekuid või parenduskohti, mis ei takista tõhusa teenuse osutamist.

3 – Rahuldav:

Oskus on olemas, kuid rakendamine on ebaühtlane või ebapiisavalt teadlik. Esineb arvestatavaid arengukohti, mis vajavad tähelepanu ja parandamist.

2 – Ebapiisav:

Oskus on osaliselt omandatud, kuid selle rakendamine on ebatäpne või mittesobiv. Esineb olulisi puudujääke, mis takistavad kvaliteetse teenuse pakkumist.

1 – Mitte piisav:

Oskus puudub või selle rakendamine on selgelt ebaõnnestunud. Teenuse osutamine ei vasta nõuetele ega taga perelepituse eesmärkide täitmist.

Hindamistulemuste arvestus ja tulemuste tõlgendus:

Perelepitaja oskusi hinnatakse 11 kriteeriumi alusel 5-pallisel skaalal, kus maksimaalne võimalik kogusumma on 55 punkti. Hindamine loetakse õnnestunuks, kui hindamistulemus on vähemalt 44 punkti 55-st (vastab keskmisele hindele 4,0).

- 44–55 punkti (keskmine hinne 4,0–5,0): oskused vastavad või ületavad ootuspärast taset – hinnatakse edukaks.
- 33–43 punkti (keskmine hinne 3,0–3,9): oskused vajavad täiendavat arendamist – hinnatakse tingimuslikult sobivaks.
- Alla 33 punkti (keskmine hinne alla 3,0): oskused ei vasta nõutavale tasemele – hinnatakse mitte sobivaks – ei taga perelepituse eesmärkide täitmist.

Hindajate meeskonna iga liige hindab perelepitaja oskusi personaalselt ette antud kriteeriumite järgi. Perelepitaja lõplik oskuste hinnang arvutatakse komisjoni liikmete poolt antud hinnete keskmise tulemusena.

Hindajate meeskond:

Ulvi Tüllinen (Sotsiaalministeerium), Meeli Miidla-Vanatalu (SKA), Siret Kiik (SKA), SKA perelepitusteenuse esindajad (2 inimest).

SKA-l on õigus teha hindajate meeskonnas muudatusi.

Hindamiskriteeriumid:

- Sisu 1:

Perelepitaja koostab e-kirja, millega ta pöördub mõlema lapsevanema poole, tutvustab teenust, loob usaldusliku kontakti ja annab infot lepitusprotsessi kohta.

Kriteerium

Hindamise alused

Professionaalsus ja selgus

Kas kiri on arusaadav, viisakas, ametlikus toonis ja struktureeritud? Kas vastab eesti kirjakeele reeglitele, sh õigekiri, lauseehitus, terminikasutus ja kirjavahemärgistus?

Neutraalsus ja erapooletus

Kas pöördumine on tasakaalustatud ega eelda süüd kummalgi poolel?

Usalduse loomine

Kas teksti kaudu on tunda avatust, kuulamissoovi ja soovi luua turvaline koostöö?

Teenuse selge tutvustus

Kas e-kiri annab ülevaate teenuse eesmärgist, vabatahtlikkusest ja perelepitaja rollist?

Lapse heaolu rõhutamine

Kas mainitakse, et fookus on lapse heaolul ja vanemate koostööl tema huvides?

- Sisu 2:

Osaleja saab juhtumi kirjelduse. Töö eesmärk on analüüsida juhtumit ja selle alusel koostada kirjalik lapsevanemate vaheline vanemluskokkulepe (täitedokument). Vanemluskokkulepe peab olema õiguslikult korrektne ja rakendatav.

Kriteerium

Hindamise alused

Konkreetsel lapse parima huviga arvestamine

Kas kokkulepe keskendub lapse parimale huvile, tagab tema heaolu ning vastab tema vanusele, arengule ja vajadustele?

Juhtumianalüüsi sügavus

Kas osaleja suudab mõista pere dünaamikat, eristada õigusi ja kohustusi?

Kokkuleppe selgus ja konkreetsus

Kas tingimused: viibimiskoht, suhtluskord (koht, viis, aeg), ülalpidamine sh elatise maksmine on detailsed, ajaliselt täpsustatud, mõistetavad?

Õiguslik korrektsus

Kas tekst vastab täitedokumendi nõuetele: selge, konkreetne, täidetav? Kas dokument on õigekeelne?

Konfliktide ennetamine

Kas kokkulepe sisaldab mehhanisme võimalike tekkivate eriarvamuste lahendamiseks (nt suhtlusvahendite kasutus, lapse kasvatamise põhimõtted vms)?

Neutraalsus ja tasakaal

Kas mõlema vanema õigusi ja kohustusi on arvestatud võrdselt (võrdne HÕ)?

Perelepitaja oskuste hindamisprotokoll

Hindamiskuupäev:

Hindaja(d):

Perelepitaja nimi:

Hindamiskontekst (nt tööpraktika, koostööhindamine):

Hindamisskaala selgitus

5 – Suurepärase: oskus väljendub silmapaistval ja professionaalsel tasemel

4 – Hea: oskus on hästi omandatud ja rakendatud

3 – Rahuldav: oskus on olemas, kuid vajab arendamist

2 – Ebapiisav: oskus on nõrgalt arendatud ja takistab töö kvaliteeti

1 – Mitte piisav: oskus puudub või ei vasta nõuetele

1. Hindamiskriteeriumid ja punktid

Nr	Hindamiskriteerium	Hinne (1–5)	Kommentaari/selgitused
----	--------------------	-------------	------------------------

I osa:

1	Professionaalsus ja selgus
2	Neutraalsus ja erapooletus
3	Usalduse loomine
4	Teenuse selge tutvustus
5	Lapse heaolu rõhutamine

II osa:

1	Konkreetsel lapse parima huviga arvestamine
2	Juhtumianalüüs
3	Vanemluskokkuleppe selgus ja konkreetsus
4	Õiguslik korrektsus
5	Konfliktide ennetamine
6	Neutraalsus ja tasakaal

2. Tulemuste koondamine

Kogusumma: / 55 punkti

Keskmine hinne: / 5

Tulemuse tõlgendus

- ☐ 44–55 punkti: Oskused vastavad või ületavad nõutava taseme. (Edukas hindamine)
- ☐ 33–43 punkti: Oskused on osaliselt piisavad. Vajalik järelhindamine või täiendav arendamine.
- ☐ Alla 33 punkti: Oskused ei vasta nõutavale tasemele. (Mitte sobiv)

3. Hindaja(te) üldine tagasiside ja soovitused:

.....
.....
.....

Allkirjad:

Hindaja nimi: Allkiri: Kuupäev:

Hindaja nimi: Allkiri: Kuupäev:

JUHTUMI KIRJELDUS

Antakse sobivustesti päeval kohapeal.